

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД ВАЉЕВО
Градска управа града Ваљева
Одељење за урбанизам, грађевинарство,
саобраћај и заштиту животне средине
Одсек за заштиту животне средине
Број: 381-47/24-07
Датум: 23.07.2024. године

На основу члана 69. и 70. Закона о заштити животне средине ("Сл. гласник РС" бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 – др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 – одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 – др. закон и 95/2018 – др. закон), на основу члана 28 и 29 Закона о заштити земљишта ("Службени гласник РС", бр. 112/2015), и члана 32. став 1. тачка 6 и члана 66) Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр. 129/07 и 83/14 - др.закон, 101/16 - др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон), и члана 37. став 1. тачка 4, тачка 25) Статута града Ваљева ("Службени гласник града Ваљева" бр. 05/19), сачињен је

ПРОГРАМ МОНИТОРИНГА ЗЕМЉИШТА ЗА ГРАД ВАЉЕВО У 2024. ГОДИНИ

I ЛОКАЛНА МРЕЖА МЕРНИХ МЕСТА ЗА ПРАЋЕЊЕ МОНИТОРИНГА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ВАЉЕВА

Мониторинг квалитета је саставни део испитивања стања животне средине на одређеној територији и омогућава добру полазну основу за одрживо управљање животном средином како би се животна средина заштитила од деградације, а заштита подразумева планирање, предузимање и остваривање мера очувања, одржавања, поправке и унапређења свих сегмената животне средине.

Програмом контроле квалитета земљишта за град Ваљево у 2024. години (у даљем тексту: Програм) дефинишу се локације за прикупљање узорака у сврху праћења квалитета земљишта на територији града Ваљева у току 2024. године.

Локације за праћење квалитета земљишта на територији града Ваљева успостављају се у складу са Законом о земљишту којим се уређује заштита земљишта, а у сврху допунске контроле квалитета земљишта на територији града Ваљева.

Програмом се одређује број и распоред локација за прикупљање узорака, као и обим, врста и учесталост мерења нивоа загађујућих материја.

Мониторинг земљишта на територији града Ваљева вршиће се на укупно 8 локација са по једним узорком на свакој, до краја 2024. године. Локације за узорковање су:

1. Парк "Пећина"
2. Парк "Јадар"
3. Парк "Видрак"
4. Спомен парк "Пети пук"
5. Јавна зелена површина у насељу "Колубара II"
6. Јавна зелена површина у Новом насељу
7. Јавна зелена површина код "Крушиковог" стадиона
8. Јавна зелена површина у ОШ" Милован Глишић"

Узимање узорака, анализа резултата и класификација се врши у једном временском интервалу на укупно 8 (осам) локација. Дубина вертикалног површинског слоја земљишта са које треба да се изврши узимање узорака земљишта предметних локација је 20-30 цм.

Локације узорковања земљишта назначене на мапи редим бројевима:

Лабораториско испитивање и узорковање земљишта у циљу утврђивања присуства загађујућих, штетних и опасних материја, обавља се у складу са стандардним и акредитованим методама:

- Узорковање земљишта према ISO 18400-101, ISO 18400-102, ISO 18400-104, ISO 18400-106 и ISO 18400-107
- Лабораторијско испитивање земљишта: SRPS ISO/IEC 17025:2017.

Параметри и методе испитивања квалитета земљишта саджани су у табели која следи:

ПАРАМЕТРИ ИСПИТИВАЊА		
	Параметри	Методе
Припрема узорака	-	СРПС ИСО 11464:2004
Основни параметри	Садржај воде %	СРПС ИСО 11465:2002
	pH вредност (у води)	СРПС ИСО 10390:2007
	Органска материја (губитак жарењем на 550°C у %)	ВДМ 0081
	Садржај глине %	SRPS EN ISO 17892-4:2017

Тешки и токсични метали	Pb, Cd, Zn, Cu, Ni, Cr, Hg и As	ВДМ 0131
Укупни нафтни угљоводоници	C ₆ — C ₁₀ ; C ₁₀ — C ₂₈ и C ₁₀ — C ₄₀	СРПС ИСО 16703:2013 ВДМ 0220 ВДМ 0221
Полихлоровани бифенили PCB	PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153 и PCB 180	ISO 10382:2002

Испитивања стања земљишта обухватају одређивање концентрације опасних и штетних материја у узорцима земљишта у циљу праћења загађености у урбаној градској средини.

На основу испитивања узорака земљишта узетих са локалитета предвиђених Програмом и добијеним резултатима направити се закључци у погледу загађења земљишта.

Подаци добијени реализацијом Програма достављају се Агенцији за заштиту животне средине.

II ОБРАДА И АНАЛИЗА ПОДАТАКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕЗУЛТАТИМА МОНИТОРИНГА ЗЕМЉИШТА

2.1. Обезбеђење квалитета података

Мерења, обраду података, проверу валидности резултата добијених мерењем односно узимањем узорака, као и интерпретацију резултата, спроводе овлашћене организације у складу са Законом о заштити земљишта ("Службени гласник РС", бр. 112/2015), путем стандардних и акредитованих метода, а у складу са овим Програмом.

Тумачење добијених резултата хемијских испитивања земљишта врши се према граничним максималним вредностима и ремедијационим вредностима које су прописане за поједине параметре према:

- Уреди о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту ("Службени гласник РС", бр. 30/2018 и 64/2019)
- Уредба о системском праћењу стања и квалитета земљишта ("Службени гласник РС", бр. 88/2020);
- Правилнику о начину одређивања и одржавању зона и појасева санитарне заштите изворишта водоснабдевања ("Службени гласник РС", бр. 92/08) и другим законским одредбама.

2.2. Редовно извештавање

Стручна организација која обавља мерења у сврху контроле квалитета земљишта у оквиру локалне мреже, добијене резултате редовно доставља надлежном органу Градске управе града Ваљева, у складу са Уговором.

Надлежни орган Градске управе града Ваљева резултате мерења доставља Агенцији за заштиту животне средине Републике Србије и редовно обавештава јавност путем електронских и штампаних медија, односно путем интернета, у складу са законом.

2.3. Извештавање и мере у случају прекорачења концентрација

Испитивање загађености земљишта је саставни део мониторинга стања животне средине на одређеној територији и омогућава полазну основу за интегрално планирање и управљање, као и предузимање мера за поправљање и унапређење стања животне средине.

У случају прекорачења концентрација опасних по здравље људи, јавност се обавештава о локацији или подручју прекорачења, врсти концентрације која је прекорачена, времену почетка и трајању прекорачења, географском подручју на коме се очекује прекорачење концентрације, прогнозама за наредни период са очекиваним променама загађења са проценом промене, подацима за посебно осетљиве групе становништва, могућим ефектима по здравље и препорученом понашању.

У случају процењеног наставка прекорачења концентрација опасних по здравље људи, јавност се обавештава о локацији или подручју прекорачења, врсти загађујуће материја чија дозвољена концентрација је прекорачена, времену почетка и трајању прекорачења, географском подручју на коме се очекује прекорачење концентрације, прогнозама за наредни период са очекиваним променама загађења са проценом промене, подацима за посебно осетљиве групе становништва, могућим ефектима по здравље и препорученом понашању (посебно осетљиве групе, опис могућих симптома, мере које се препоручују, нове информације о току догађаја и др.) и подацима о превентивним мерама за смањење загађења.

IV ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Средства за реализацију Програма контроле квалитета земљишта обезбеђују се из Буџета града Ваљева опредељена кроз Програм коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине града Ваљева у важећој календарској години.

Руководилац
Одељења за урбанизам,
грађевинарство, саобраћај и заштиту
животне средине

[Handwritten initials]

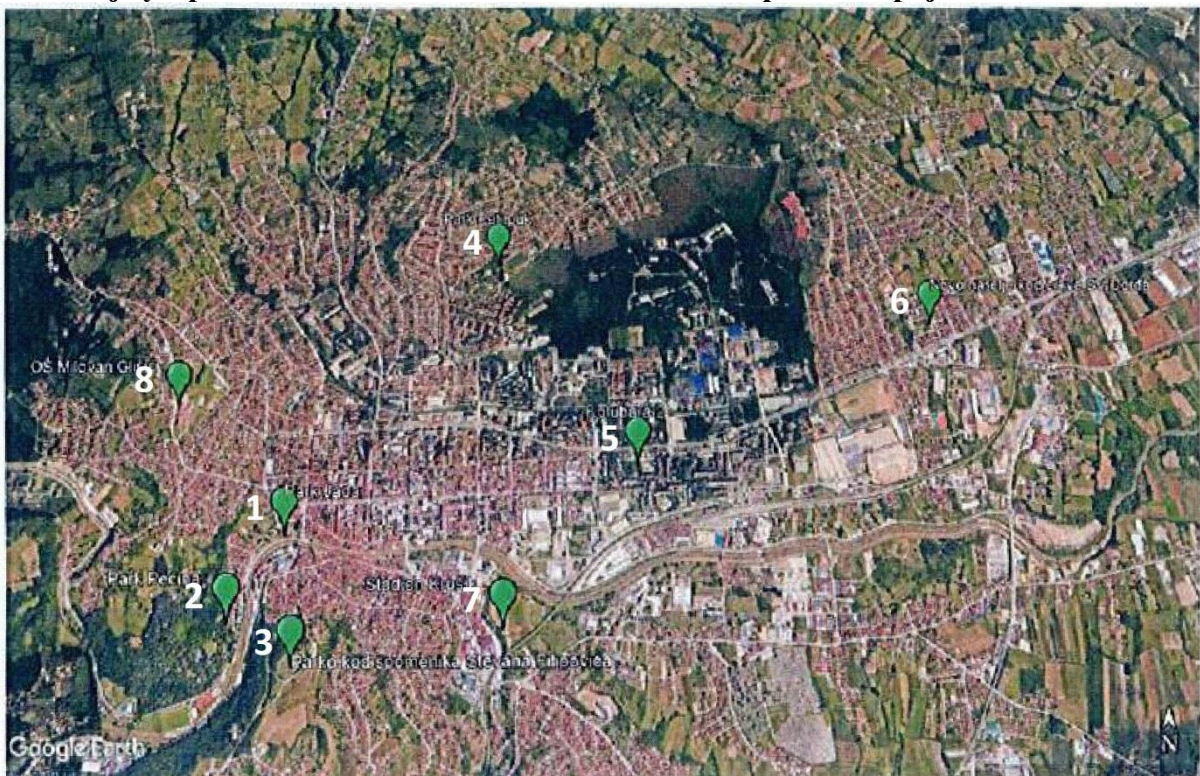
[Handwritten signature]
Александар Пурић

ПРИЛОГ

Подаци о локалној мрежи за програм контроле квалитета земљишта

Редни број	Назив мерног места/станице и адреса	Географска ширина	Географска дужина
1.	Парк "Пећина"	N °44.26927	EO °19.87919
2.	Парк "Јадар"	N °44.26553	EO° 19.87661
3.	Парк "Видрак"	N° 44.26384	EO° 19.88063
4.	Спомен парк "Пети пук"	N °44.28258	EO °19.89087
5.	Јавна зелена површина у стамбеном насељу "Колубара II"	N °44.27259	EO° 19.9004
6.	Јавна зелена површина у Новом насељу	N° 44.27965	EO° 19.91929
7.	Јавна зелена површина код "Крушиковог" стадиона	N° 44.26538	EO° 19.89242
8.	Јавна зелена површина у школском дворишту – ОШ "Милован Глишић"	N° 44.27512	EO° 19.87139

Локације узорковања земљишта назначене на мапи редним бројевима:

Фотографије мерних места

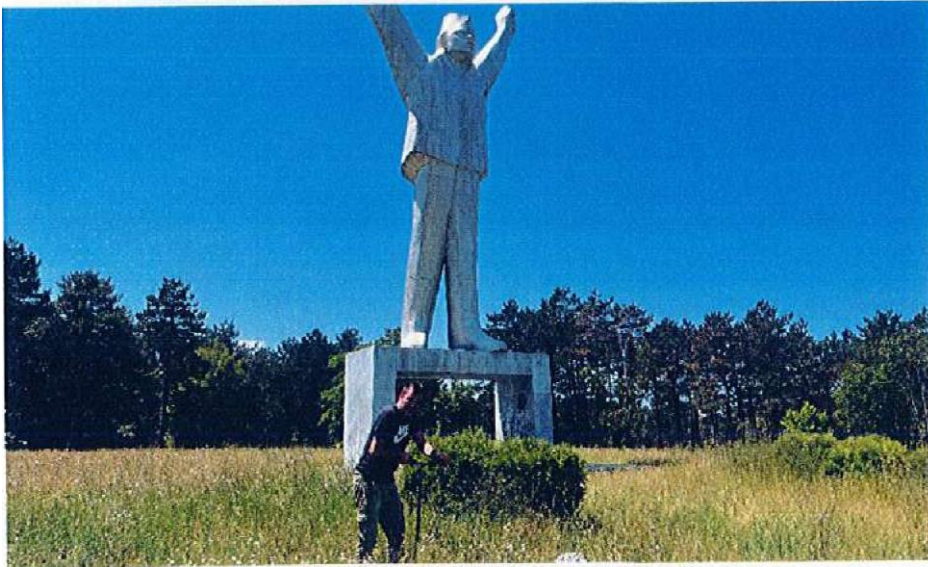
ММ 1: Узорковање земљишта у парку "Пећина"

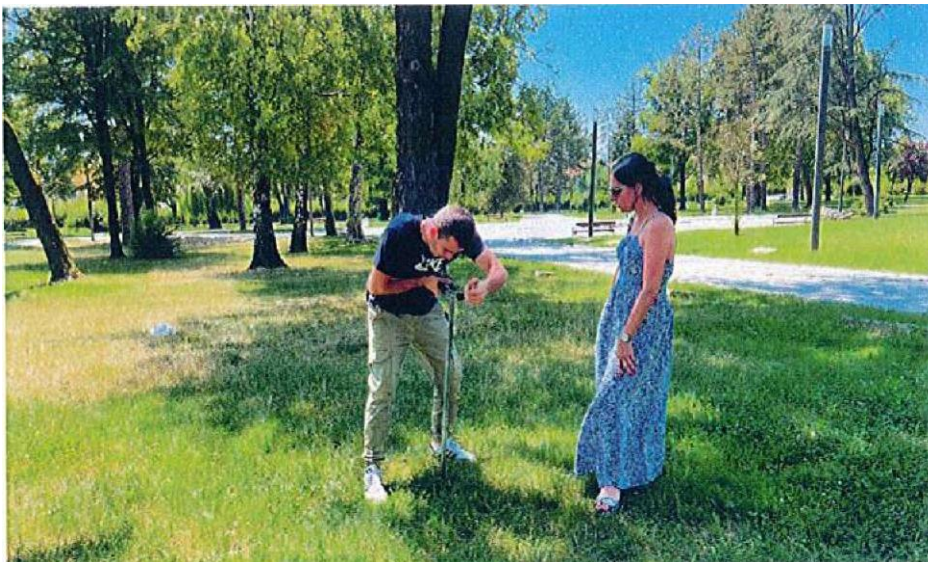
ММ 2: Узорковање земљишта у парку "Јадар"

**ММ 3: Узорковање земљишта у парку "Видрак"
код споменика Стевана Филиповића**

ММ 4: Узорковање земљишта у парку "Пети пук"

**ММ 5: Узорковање земљишта у стамбеном насељу
"Колубара два"**

ММ 6: Јавна зелена површина у Новом насељу код цркве св. Ђорђа

**ММ 7: Узорковање земљишта на локацији
"Крушиковог" стадиона**

**ММ 8: Узорковање земљишта у школском дворишту
ОШ " Милован Глишић "**

